

Trasabilitatea – cerință pentru certificarea calității produselor și serviciilor

Lect.univ.drd. Elena CONDREA
Universitatea „Ovidius” Constanța
Facultatea de Științe Economice

Abstract:

Globalisation and the purchasing more and more world spread make standards very necessary, while the public authority intensify the constraints.

Traceability focus the turn-back optimisation and to ensure the logistical efficiency.

Logistical traceability is subordinated to the customer service, allowing the quality assurance. Traceability permit to ensure the compliance of guidebook concerning quality prescriptions.

In conclusion, we can fell millennium strategic score.

Globalizarea comerțului lărgeste aria de distribuție a mărfurilor și serviciilor la nivel intercontinental, făcând mai dificil de controlat problemele legate de calitate și de protecție a consumatorului.

Numeroase companii își înscriu printre datele de prezentare atestatul că activitatea lor este certificată din punct de vedere al calității conform cerințelor prezentate în seria de standarde ISO 9000.

Pentru a face față concurenței, numeroase companii, lideri mondiali în transportul și distribuția de mărfuri, au fost nevoite să adopte sisteme de trasabilitate a expedițiilor de-a lungul întregului lanț de transport și distribuție. Astfel, modelul de transport inteligent TRANSCORE, cu sistemul de trasabilitate a expedițiilor de marfă „Tracking & Tracing”, bazat pe eticheta de transport multisectorială – SREN 1573:1998 și numărul matricol al unității de expediție – SREN 1572:1998, respectiv Codul Serial al Containerelor – SSCC, susținut prin comunicații EDI, au permis asigurarea unor servicii de înaltă calitate pe relația client/furnizor de servicii.

În prezent se operează cu mai multe definiții privitor la trasabilitate, printre care:

- ✓ Posibilitatea de a trasa istoricul, aplicația sau locația unei entități prin intermediul informației înregistrate (ISO 8402:1994);
- ✓ Posibilitatea de a trasa și urmări alimentele, animalele producătoare sau substanțele în toate stadiile de producere și distribuție (Regulamentul UE – legea alimentelor:8/5/01).

Trasabilitatea cărnii și a produselor din carne

Un sector cu probleme majore în ceea ce privește asigurarea calității produselor și serviciilor îl reprezintă producția și distribuția mărfurilor alimentare. În acest sector a fost și este nevoie de numeroase reglementări privind securitatea alimentară.

Evenimente precum apariția encefalopatiei spongiforme bovine la șeptelurile din unele țări vest-europene, contaminarea cu dioxină a cărnii de pasăre și altele, au făcut ca încrederea consumatorului european, și nu numai, în produsele pe care le consumă, să fie serios afectată; în consecință, a provocat o adevărată criză pe Piața Unică.

Prin urmare, securitatea alimentară a devenit prioritate principală pentru recâștigarea încrederii consumatorilor.

Piața cărnii de bovine a fost cea mai afectată. Pentru îndepărtarea problemelor din acest sector, Comisia Europeană a dispus realizarea unei forme rapide de trasare a cărnii de bovine în lanțul de distribuție. Mai mult decât atât, la propunerea Comisiei Europene, Consiliul și Parlamentul European au adoptat un Regulament de etichetare obligatorie a cărnii de bovine – CE NR. 1760/2000, care a devenit obligatoriu în toate țările membre UE din ianuarie 2001.

Acesta vine să completeze o altă reglementare comunitară deosebit de importantă, și anume, **Directiva europeană 820/97** (a intrat în vigoare la 01.01.2000), care modifică, de o formă ireversibilă, funcționarea filierei cărnii de bovine obligând părțile să lege fluxul fizic al produselor la fluxul informațiilor și astfel să asigure trasabilitatea produselor din carne de bovine.

Sesizând complexitatea acestei reglementări, Asociația EAN Internațional (EAN – European Article Numbering), prin 16 organisme naționale de numerotare din Europa, împreună cu alte 17 organizații comunitare și lideri europeni în comerțul cu carne de bovină, au realizat sistemul de trasabilitate „Traceability of Beef”, bazat pe codul de bare UCC/EAN-128 (SREN 799:1998) și Identificatorii de aplicație IA (SREN 1571:1998). Acest sistem este utilizat astăzi în întreaga lume; răspunde tuturor reglementărilor comunitare și face posibilă certificarea calității pentru întreprinderile din industria de prelucrare a cărnii.

Soluțiile identificării și trasabilității cuprind fluxul fizic al animalelor, produselor intermediare (carcase și tranșe) și a produselor finite (ambalarea cărnii) pe tot parcursul filierei cărnii. Soluțiile de comunicare ale sistemului EAN se referă la fluxul informațional în cadrul filierei. În general, întreprinderile nu sunt implicate într-o singură filieră, ci într-o rețea de filiere (șeptel, carne, comerț en-detail), cu puncte de interconectare comune.

Prin trasabilitatea produselor din carne se urmărește să se furnizeze date asupra originii și istoricului prelucrării. Pentru aceasta, este necesar ca filiera cărnii să comunice permanent cu filiera animalelor ce au fost sacrificate pentru obținerea cărnii.

Pentru a asigura o aplicare corectă, fiabilă și rentabilă a directivei UE 820/97, fără a crea bariere comerciale, furnizorii de carcase și de bucăți de carne trebuie să identifice produsele proprii cu ajutorul codului de bare EAN-128. Astfel, imprimarea

informațiilor suplimentare pe ambalajele pentru consumatorul final ar putea fi integrată în procedeul existent al etichetării EAN-13.

Trasabilitatea altor produse alimentare

Tot în sectorul alimentar, în ceea ce privește protecția și siguranța consumatorului, s-au înregistrat numeroase cazuri determinate de comercializarea unor produse cu un conținut ridicat de substanțe nocive folosite drept aditivi alimentari, produse în care au avut loc manipulări genetice ale organismelor etc. Toate acestea au determinat organismele comunitare să facă propuneri și să elaboreze noi reguli de igienă privind producția de mărfuri alimentare.

Substanțele chimice introduse în alimente ca aditivi au fost codificate prin litera E, urmată de trei cifre. Aditivii considerați ca fiind periculoși pentru organismul uman (spre exemplu: E123, E142, E211) sunt interziși în UE, SUA, CSI.

În acest context, pe 8 noiembrie 2000, Comisia Europeană a aprobat o propunere a Parlamentului și Consiliului prin care a luat ființă Autoritatea Alimentară Europeană – AAE, organism care conlucrează cu FAO, OMS, organismele privind protecția consumatorului etc..

O problemă de actualitate a acestor organisme comunitare este elaborarea unor reglementări privind trasabilitatea tuturor alimentelor și ingredientelor alimentare.

Pentru realizarea cerințelor ce decurg din acest principiu, noile reglementări vor impune înregistrarea oricăror afaceri cu alimente și numerotarea produselor. Evidența furnizorilor de ingrediente, semifabricate și produse alimentare finite va fi obligatorie în toate sectoarele industriei alimentare.

Instrumentele sistemului EAN/UCC sunt pe deplin capabile să răspundă cerințelor acestor reglementări. Spre exemplu:

- Sistemul de numerotare a articolelor comerciale și a locațiilor permite identificarea internațională sigură a articolelor comerciale și a furnizorilor;
- Simbolizarea prin coduri de bare EAN-13, EAN-8 sau UPC-A și UPC-E, precum și UCC/EAN-128, toate fiind însoțite de standarde internaționale ISO și Standarde Europene EN, permite transpunerea pe etichete a informațiilor despre producători și furnizori în format uniformizat. Concentrarea acestor date cu ajutorul Identificatorilor de Aplicație – AI în cod de bare UCC/EAN-128 face posibilă trasabilitatea produselor alimentare.

Sistemul EAN/UCC a fost proiectat să asigure mijloace standardizate, neambigue, de identificare a articolelor și companiilor care operează în diferite puncte ale lanțului de distribuție național și internațional.

Datele de identificare, trasabilitate, termen de valabilitate etc. codificate în cod de bare nu se substituie informațiilor în clar de pe eticheta produsului. Aceste date trebuie să fie identice cu cele înscrise în format clar pe etichetă.

Concluzii

Întreprinderile sectorului alimentar care vor să-și păstreze sau să-și întărească poziția pe piață, în viitor trebuie să ia măsuri drastice pentru a asigura calitatea, trasabilitatea, eficacitatea logisticii și schimbul de informații.

Standardele EAN/UCC pentru numerotare și EDI pot să ajute întreprinderile să atingă aceste obiective de o manieră eficientă și standardizată.

Utilizarea SSCC drept cheie în procesele logistice asigură o bună trasabilitate. Datorită combinării cu mesajele EANCOM, sunt garantate continuitatea și integritatea.

Bibliografie

- *** - INFO EAN ROMÂNIA, Buletin trimestrial de informare, Editura GENICOD, București, colecțiile: 2000, 2001, 2002, 2003
- *** - website EAN Internațional: <http://www.ean-int.org>.
- *** - website EAN Europa: <http://www.europa.eu.int>